

Kaj hočemo s prenovno ZK doseči?

Vsa relevantna znamenja pri nas kažejo, da ni moč govoriti le o gospodarski krizi, ampak o splošni družbeni krizi, ki pomeni tudi krizo do sedaj veljavne paradigme socializma pri nas. Ta ugotovitev terja akcijo za prenovno političnega sistema, kar pa brez prenovne zveze komunistov oziroma tudi vloge zveze komunistov v njem, ni mogoče. V dosedanjih razpravah, ki jih določajo tudi aktualna politična in gospodarska dogajanja tako v Sloveniji kot Jugoslaviji, pa se je izoblikovala osrednja usmeritev prenovne: državno partijo spremeniti v zvezo komunistov, ki bo enakopravna politična sila družbene prenovne socializma in spremeniti partijsko državo v pravno državo. V dosedanjih razpravah je bilo posebej rečeno, da je prebrat potrebno napraviti v smer, da človek postane subjekt družbenega odločanja, kar je dosedanja orientacija na kolektivnost in institucionalno odločanje v marsičem popačila. V zvezi komunistov hočemo novim družbenim razmeram prilagojeno vsebino in njej podrejeno organiziranost, ki bo omogočala večjo učinkovitost posameznika in organizacije, komuniste motivirala za politično delo na podlagi programa, ga afirmirala kot politični subjekt, omogočala različnost mnenj, njihovo artikulacijo in promocijo z različnimi metodami ter omogočala razpoznavnost in uveljavitev stališč zveze komunistov oziroma programa v konkurenci drugih programov. Ali, krajše povedano: zveza komunistov se v spopadanju z družbeno krizo mora prenavljati v sodobno politično organizacijo, ki bo sposobna delovati v tržnih razmerah, političnem pluralizmu in spreminjajoči se civilni družbi.

Politični pluralizem kot stalnica v razvoju socializma

Seveda pa zveza komunistov ne vstopa v procese demokratizacije kot edini politični subjekt, ampak se za podobna načela zavzemajo tudi druga, bodisi politična združenja, politične zveze ali gibanja.

Pri tem obstajajo bistveni, radikalno drugačni pogledi v teh subjektih, ko gre za uresničevanje političnega pluralizma, od opredelitev zveze komunistov. Tu gre predvsem za pristop k nekaterim temeljnim vprašanjem bodisi družbene in ekonomske krize, izhoda iz krize ali pa tudi drugih vitalnih vprašanj v družbi. Ločijo nas tudi metode političnega nastopanja. Te razlike so očitne, ni potrebno, da bi jih skrivali ali tajili, vendar pa je ob tem treba povedati tudi naslednje. Zveza komunistov sprejema politični pluralizem kot dejstvo, v katerem naj se na demokratičen in civilizacijsko legitiimen način uveljavlja vse tiste pobude in smeri političnih interesov znotraj družbe, ki za to čutijo potrebo in se žele izraziti. Kriterij takšnega političnega pluralizma pa morajo biti demokratična pravila obnašanja vseh subjektov, ki se takšnega političnega pluralizma udeležujejo. Zveza komunistov se je odrekla monopolu oblasti, toda pričakuje, da se bodo tudi nekatera politična združenja, zveze ali gibanja odrekla nekaterih svojih apriornih sumničenj, obtoževanj ali neobveznih meditacij, ki se kot po pravilu končajo z obsojanjem zveze komunistov. Skratka, neodgovorno politično ravnanje kateregakoli subjekta je, milo rečeno, lahko le pobalinstvo, ki mu ni do urejanja odprtih vprašanj, ampak se skuša uveljaviti za vsako ceno in pri tem ne izbira sred-

stev. Neodgovorno in politično nezrelo ali slepo je, če nekateri vodilni ljudje novih političnih subjektov hočejo izbojevan politični prostor v slovenski družbi izničiti z metodami klasičnega medstrankarskega tetovanja in prestižnih potikanj.

Kako smo se prenovne lotili v občinski organizaciji, predvsem v občinskem komiteju ZKS?

V minulem obdobju je zaznan premik na bolje pri delovanju organov občinske organizacije. Večja je povezanost in medsebojno sodelovanje organov z osnovnimi organizacijami. S tem so teme, ki smo jih obravnavali na sejah občinskega komiteja ali njegovega predsedstva, pridobile na aktualnosti in vedno bolj postajajo odraz političnih razmišljanj v smeri osnovna organizacija ZK — občinski komitej ZKS ali obratno. **Najboljši rezultati pa so bili doseženi z interesnim oziroma projektnim načinom dela.** Na ta način je bil dopolnjen tudi program dela občinskega komiteja ZKS, predsedstva in komisij. Ta izkušnja je dobro izhodišče za delo tudi v bodoče, saj omogoča kvalitetnejšo obdelavo pobud, ki se pojavljajo znotraj občinske organizacije ZKS in povečano zainteresiranost tudi drugih družbenopolitičnih organizacij za obravnavo tako obdelanega problema.

Iskanje najustreznejših oblik dela za namenom zadostiti potrebam in zahtevam članstva, ne le v osnovnih organizacijah ZK, temveč tudi v izvršilnih organih v občinski organizaciji ZKS, je imelo za cilj vključitev članov zveze komunistov, nosilcev specifičnih znanj in sposobnosti v takšne oblike dela, ki bodo omogočale afirmacijo slehernega udeleženca pri delu. Biti v funkciji aktivnega sooblikovalca pobude, predloga, koncepta uresničevanja programske naloge, oblikovalca programa dela itd., je za posameznike, vključene v interesno ali projektno obliko dela, predstavljalo nekaj novega, nekaj, kar je človeku kot individuumu pisano na kožo. Samo dejstvo, da se nastali proizvod dela v projektni a in interesni skupini potem obravnava (v tem primeru na občinskem komiteju ZKS), da se za izdelek moraš javno boriti, biti soodgovoren za rezultat tako opredeljenega dela, so udeleženci sprejeli z odobravanjem, še več, ocenili so, da se znanje in lastnosti člana zveze komunistov tu najprej pokažejo, bolj kot pa v dosedanjih oblikah šablonskega načina dela. Čeprav ta oblika dela ne sme nadomestiti dela komisij občinskega komiteja ZKS ali funkcije posameznih organov, bi jo bilo pametno v bodoče krepite.

Vloga osnovne organizacije ZK in člana zveze komunistov kot političnega subjekta

Procesi razdržavljanja, zasuka od partije k zvezi komunistov in poskus ustvarjanja hegemonnega bloka naprednih družbenih sil ne le posledično vplivajo na spremembo organizacijskega načela, temveč so z njo predpostavljani. Skratka, glo-

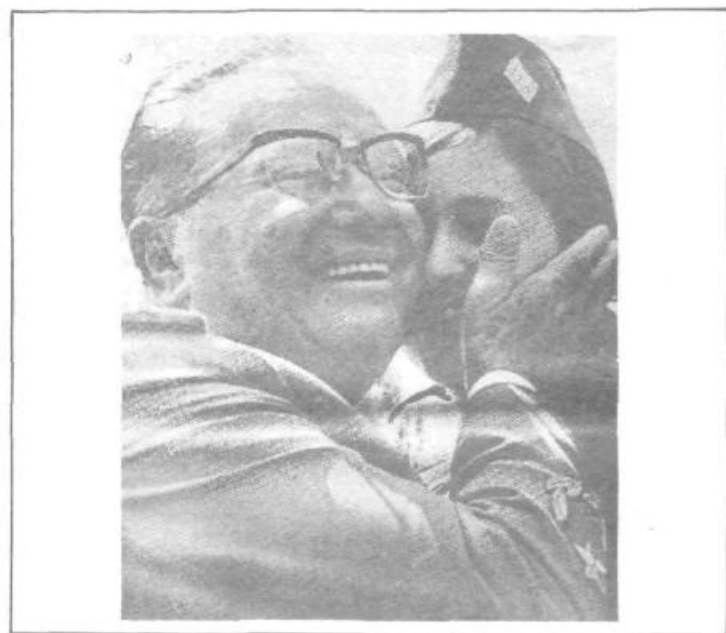
balne spremembe v zvezi komunistov so pogojene s praktično preobrazbo organizacijskega načela. Če je bistveni smisel reformnih procesov ta, da se zagotovi „subjektiviteta“ člana, potem je drugače treba opredeliti tudi demokratični centralizem. Kritiko demokratičnega centralizma pa je treba udejaniti skozi prakso samo. Poenostavljeno rečeno, v statutu in praktičnem obnašanju zveze komunistov je potrebno zagotoviti, da bodo komunisti jasno in glasno govorili svoje misli, brez kakršnegakoli strahu pred morebitnimi sankcijami, temveč predvsem o tem, da je potrebno manjšinsko mnenje upoštevati kot relevantno in mu dopustiti, da še naprej navaja argumente v svoj prid, ne glede na odločitev večine. Gre za reafirmacijo ključne misli iz Resolucije VI. kongresa Komunistične partije Jugoslavije, da komunist ni naredbodajalec, temveč prepričevalec. To pa zahteva, da je komunist demokratična osebnost, ki hoče, zna in zmre ustvarjati pogoje demokratičnega dialoga, ker teži k partnerstvu, ne k sektaštvu. Svoje poglede in stališča brani nekompromisno, če sodi, da ima argumente in tvega partijske sankcije. In tak komunist oziroma član organizacije postavlja tudi vlogo osnovne organizacije ZK tako v krajevni skupnosti kot v organizaciji združenega dela. Se pravi, od člana posameznika je odvisno, s čim se bo ukvarjala osnovna organizacija ZK in na kakšen način in s katerimi metodami bo uresničevala svoje programske cilje. Seveda pa je tu še voditelj — sekretar (sekretariat) osnovne organizacije ZK, ki bo glede na zahteve časa in prostora, v katerem deluje zveza komunistov, moral biti politični manager, ki izvaja dogovorjeno politiko in sugerira inovacije.

Ob zaključku

Zveza komunistov Slovenije je projekt prenovne vzela zares. Kljub pritiskom, ki očitajo nelegitimnost na osnovi negativnih trendov gibanja članstva, tudi v naši občinski organizaciji, je treba vzdržati. Stališča glede prenovne bodo gotovo imela svoje oponente. Njim samim pa je potrebno prepustiti odločitev o tem, ali gre za tako težke razlike med njihovimi stališči in uradnimi stališči, da velja zaradi tega zapustiti zvezo komunistov. Lahko se tudi zgodi, da bo čenena demagogija zamagljala razum in da bo temu nasledla prevelika večina ljudi, posebno tistih, ki jih kriza najbolj prizadela. Prav zato je toliko bolj pomembno, da zveza komunistov obdrži pozo kolektivnega demokrata. Čas za umik je mimo in gnilo in nenačelno kompromisarstvo ne pride več v poštev.

Najhušo napako pa bi storili, če bi se skušali vrtniti k preživelim metodam konspirativnega partijskega informiranja in komuniciranja. Javnost dela vseh organov in organizacij zveze komunistov, profesionalnost, politična poslovnost, pripriljivost in javnem nastopanju in občutek za realnost, bodo v vse bolj pluralnem slovenskem prostoru igrali odločujočo vlogo. Kdor bo podcenjeval zahtevnost političnega tržišča, se bo zelo hitro znašel v muzeju starin.

Stanislav Bradeško
Dušan Kumer

Njemu v spomin

Četrty maj 1980 bo ostal zapisan v zgodovini jugoslovanskih narodov in narodnosti. Na ta dan pred devetimi leti je v ljubljanskem kliničnem centru umrl revolucionar, borec, vrhovni poveljnik obožanih sil, tvorec avnojske Jugoslavije in ugledni državnik — Josip Broz Tito. Natanko ob petnajsti uri in pet minut se je ob zvoku sirene za hip ustavil čas. V tovarnah so utihnil stroji, v šolah in enotah JLA pa so bile prve ure pouka namenjene osebnosti in ustvarjalnosti za vse čase nepozabnega voditelja socialistične in nevrščene Jugoslavije.

Tudi v Ljubljani — mestu heroj je bila ob obletnici smrti spominska slovesnost pri spomeniku pred Muzejem revolucije. Slovesnosti, ki so jo tudi tokrat pripravile družbenopolitične organizacije krajevne skupnosti Milan Majcen, so se udeležili vidni družbenopolitični in kulturni delavci šišenske občine in mesta Ljubljane, predstavniki borčevskih organizacij, JLA in TO, krajevnih skupnosti, učenci osnovnih šol in drugi.

Kulturni program pa so pripravili in izvedli recitatorji in otroški pevski zbor osnovne šole Rihard Jakopič. Delegacija Univerzitetno kliničnega centra, kjer je tovariš Tito pred devetimi leti sklenil svojo življenjsko pot, pa je pred spominsko obeležje v avli centra položila venec.

Jože Čurin

Z LETNE SEJE SKUPŠČINE ZKB NOV

Borci kritični do dogajanj v družbi

Na letni seji skupščine ZKB NOV, ki je bila 9. 4., so borci sprejeli poročilo o delu v letu 1988 in začrtali program v prihodnje.

Izhajajoč iz poročila občinskega odbora o delu v letu 1988 borci gotovo niso mogli mimo zapletenih političnih razmer v Sloveniji in Jugoslaviji.

Zelo kritični in prizadeti so bili do nekaterih pojavov v naši družbi, zlasti člankov, v katerih je bila vloga in borba partizanov omalovažujoče prikazana, kot avantura. Takšno potvarjanje dejstev pa ni vzmerno samo nas, je v uvodnem govoru dejal **Jože Šetina, predsednik ZKB NOV**, ampak še veliko bolj borci in državljanje v drugih delih naše države. Tako smo bili Slovenci ocenjeni za napadalec JLA in razbijalec enotnosti Jugoslavije.

„Mi borci se nimamo za svoja dejanja nikomur opravičevati, se zlasti ko gre za humanost do sodržavljanov in stališč do naše državitvornosti. To smo dokazali že v vojni z okupatorjem in domačimi izdajalci, ko nam je Slovenec slo za biti ali ne biti. Dali pa smo dovolj zgeda tudi drugim pri obnovi porušene domovine in s prizadevnostjo za naglo gospodarsko rast in družbeni razvoj. Na vse to smo lahko ponosni.“ Obsodili so neargumentirane obtožbe na politično vodstvo Slovenije, zahtevali odgovornost za uresničevanje sklepev ZKJ (ter podprli opredelitve Milana Kučana na 24. seji CK ZKS za premoštev krize.

Razpravljali so tudi o prenovi SZDL, pri čemer se zavzemajo za prenovljeno SZDL, ki mora temeljiti na izročilih OF in pridobitvah NOB, avnojskih načelih, demokratizaciji naše družbe, civilizacijskih pridobitvah, o svobodnih, pravih in dolžnostih človeka in občana, uresničevanju gospodarske in politične reforme in politike nevrščnosti. V ta ki SZDL naj pluralizem političnih interesov izražajo tudi novoustanovljene zveze in druga gibanja občanov.

Anton PETERNEI iz ZB Hinko Smrekar:

Glede novinarskega poročanja je treba storiti vse, sa se medsebojno obtoževanje, objavljane neresnice in polresnice ter hujskaških člankov prepreči na vseh ravneh in v vseh republikah. Nerazumevanje se razplamteva na različne načine, zato naj naši novinarji, če so kulturnejši in z več novinarske etike in morale, ne izzivajo novinarje iz drugih republik in s tem prispevajo k še večjemu zaostrovanju političnih in gospodarskih razmer.

Dora PAKIŽ iz ZB Stanežiče-Medno je negodovala nad opravičilom predstavnika ZSMS za udeležbo na današ-

nji skupščini in menila, da za to ni čudno, da tisti, ki javno nastopajo v imenu mladih, ustvarjajo takšno nestrpnost do borcev in komunistov in jih krivijo za vse mogoče.

Ivan ŠLOSAR, predsednik komisije za vprašanja borcev pri Sob Lj. Šiška, je spregovoril o skrbi za borce NOV.

Glede na splošne težave v zdravstvu lahko glede na povedano ugotovimo, da je zdravstveno varstvo borcev zadovoljivo. Glede plačevanja participacij pa bo moralo zdravstvo zagotoviti, da so le-tega oproščeni res samo upravičenci. V mesecu maju bo občinska skupščina obravnavala celotno poročilo o družbeni skrbi za borce NOV.

Skupščina zato podpira programe tistih družbenopolitičnih dejavnikov, ki v sedanjem političnem trenutku pozivajo k razumu, strpnosti, sožitju in zagotavljanju vzdušja za uspešno delovanje političnega in pravnega sistema v državi, kar se zlasti velja za hitrejšo normaliziranje položaja na Kosovu. Vse to pa je tesno povezano z borbo za demokratično alternativo nadaljnjega razvoja Jugoslavije, za uresničevanje avnojskega duha, popolne enakopravnosti in svobode narodov in narodnosti Jugoslavije. Skupščina podpira Republiški odbor ZKB NOV Slovenije v prizadevanju za demokratični dialog in strpno premagovanje razlik v zveznih organih ZKB NOV in v odnosih z drugimi republiški organizacijami ZKB NOV.

Na skupščini ZKB NOV so podelili tudi petnajst priznanj:

Pionirskemu odvodu Otona Vrhunca-Blaža za uspešno sodelovanje z borci in izvajanje akcij na področju negovanja in razvijanja revolucionarnih izročil ter skrb za spominska obeležja padlih borcev.

Turističnemu društvu Katarina za organizacijo in izvedbo tradicionalnih srečanj mladine in borcev NOV ter naslednjim posameznikom za dolgoletno aktivno, požrtvovalno in uspešno delo v organizaciji ZKB NOV ter za pomembni prispevek k utrjevanju samoupravnih socialističnih odnosov in delegatskega sistema in za razvijanje revolucionarnih izročil:

Janezu Burgarju, Roku Celarju, Andreju Daneu, Alojzu Funklju, Francu Gregoraču, Francu Kozamerniku, Ivanu Križnarju, Marini Lemarčič, Mariji Pivk, Jakobu Poljanarju, Sretenu Stepanoviču, Heleni Šušter in Branku Volčiču.

PRED PRAZNIKOM OF V VODNIKOVI DOMAČIJI

Podeljena so bila srebrna priznanja OF

Dan pred praznikom OF je občinska konferenca SZDL Ljubljana-Šiška organizirala v Vodnikovi domačiji osrednjo slovesnost pred dnevom OF ter za letošnje leto podelila 20 srebrnih priznanj zaslužnim družbenim delavcem in društvu. Pred podelitvijo je zbrane nagovoril predsednik OK SZDL Lojze Mežnarčič. V resnično kratkem nagovoru je pravzaprav zajel celotno družbeno dogajanje in naloge socialistične zveze. Med drugim je poudaril, da se v družbi prepočasno osvobajamo vsega starega, da želimo hitreje stopati na pot napredka in da prav vsi želimo boljše življenje. . . . Tudi to je poudaril, da je slovesnost v Vodnikovi domačiji organizirana zato, ker je v njej zibelka slovenske kulturne dediščine, ki na svojski način simbolizira slovenstvo z izročili OF in zavest o temu od kod smo, kaj smo in kakšni hočemo biti.

Tudi predsednik komisije za podelitev priznanj Jože Šetina je bil v obrazložitvi jednat ter naglasil, da so prava utemeljitev, da so prišla priznanja v prave roke, konkretna dejanja prejemnikov.

Pravo kulturno doživetje je bil na slovesnosti koncert Lovskega pevskega zbora iz Medvod. Peli so pesmi, ki so jih pripravili za celovečerni koncert, posvečen Radovanu Gobcu, starosti slovenskega zborovskega petja ob njegovem življenjskem jubileju.

Priznanja so dobili:

Marija Anži-Poldka, Tončka Bernot, Maks Cebek, Rudi Cedilnik, Danica Čibic, Jože Čurin, Vida Florjančič, Jakob Gaber, Marjan Kodelja, Bruna Kočevar, Srečko Krese, Niko Majdič, Zdenko Muhar, Branko Paravan, Cveto Pavlin, Andrej Rebolj, Ljudmila Rožič, Janez Škrbinc, Milan Tehovnik in Gasilsko društvo Podutik-Glince.

Foto: Brane Praznik

2. APRILA SMO DOLOČILI KANDIDATA ZA ČLANA PREDSEDSTVA SFRJ

V Šiški odlično!

2. aprila, ko smo se prvič s tajnim izjasnjevanjem odločali o slovenskem članu predsedstva SFRJ, je bilo na voliščih v naši občini zelo živahno. Skoraj 80 odstotkov vseh volilcev se je večinsko (56 % od vseh) odločilo, da podpre **Janeza DRNOVŠKA**.

Takšna množičnost je le še potrdila, kakšne volitve si v prihodnje želimo. Zato je obveza, da nemudoma dopolnimo volilno zakonodajo tako, da bo za takšne najodgovornejše dolžnosti v republiki in federaciji kandidiralo več kandidatov in da bodo o tem, kdo jih bo prevzel odločali občani na neposrednih volitvah. Seveda pa bo treba postopke, poenostaviti, predvsem pa poceniti, saj so tudi te volitve veliko stale.

Na predsedstvu OK SZDL so zelo dobro ocenili pripravo in izpeljavo te akcije, ter izrekli zahvalo vsem, ki so prišli ta dan na volišče in zlasti tistim, ki so resno in odgovorno pristopili k delu.

Pritožb volilcev skorajda ni bilo.

Zelo dobro so opravili svoje delo tako volilni odbori kot tudi volilna komisija občine v sodelovanju s strokovno službo sekretariata za občno upravo.

Ostaja torej dolžnost, da tudi v prihodnje vse neposredne volitve opravimo tako, kot je bilo opravljeno 2. aprila.